

Grammatik-ark til forklaring af øvelse 20

Brug af §20: Tillægsordets endelse

På tysk bøjes tillægsordet ikke, når det står "alene": Manden er rig: Der Mann ist reich
 Mændene er rige: Die Männer sind reich

På tysk bøjes tillægsordet, når det står sammen med et navneord

1. mulighed
 Den rige købmand har to børn
 §1 ↑ Navneord
 Tillægsord

2. mulighed
 Jeg kender en rig købmand
 §2 ↑ Navneord
 Tillægsord

3. mulighed
 Jeg køber altid frisk mælk
 ↑ Navneord
 Tillægsord
Intet kendeord!

Skema fra § 20

1. mulighed:

Tillægsordet står mellem et bestemt kendeord (§1) og et navneord
 Eks:
 Jeg ser det store hus
 Ich sehe das grosse Haus

	m	f	n	pl
No	e	e	e	n
Ak	n	e	e	n
Ge	n	n	n	n
Da	n	n	n	n

Der reiche Kaufmann hat zwei Kinder

Dette bøjningsskema kaldes "fem-e-bøjningen"

2. mulighed:

Tillægsordet står mellem et ubestemt kendeord (§2) og et navneord
 Eks:
 Jeg ser et stort hus
 Ich sehe ein grosses Haus

	m	f	n	pl
No	r	e	s	n
Ak	n	e	s	n
Ge	n	n	n	n
Da	n	n	n	n

Ich kenne einen reichen Kaufmann

Dette bøjningsskema kaldes "reses-bøjningen"

3. mulighed:

Tillægsordet står "alene" foran et navneord.
 Eks:
 Han stod med åben mund
 Er stand mit offenem Mund

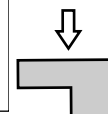
	m	f	n	pl
No	r	e	s	e
Ak	n	e	s	e
Ge	n	r	n	r
Da	m	r	m	n

Ich kaufe immer frische Milch

Dette bøjningsskema har næsten de samme bogstaver som i §1. Det kaldes "Den blandede bøjning"

Sammenlagt kaldes disse to skemaer for **Kasserollebøjningen!**

Dette er en kasserolle

- ✓ Find køn og kasus
  - ✓ Find dernæst det rigtige skema
  - ✓ Kryds ind til det rigtige bogstav og sæt det på tillægsordet
- (Husk et -e, hvis det er nødvendigt!!)

Gode råd, så du som en af de få i Danmark kan finde ud af tillægsordets endelse!

Kasserollebøjningen skal du bruge, når sætningen ser således ud:

1. mulighed:
 Kender du den gamle mand
 §1 §20 *navneord*
 ↑
 Det gælder alle kendeord fra §1

eller

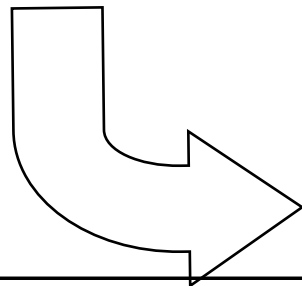
2. mulighed
 Kender du en gammel mand
 §2 §20 *navneord*
 ↑
 Det gælder alle ord fra §2 i alle deres former

**Hvis du skal bruge en af kasserollebøjningerne, er det klogt først at finde ud af:
Er det inden for eller uden for kasserollen?**

Akkusativ hankøn, Genitiv og Dativ samt flertal er uden for kasserollen — derfor altid -n på tillægsordet (eller oftest -en)

Hvis du er inden for kasserollen i hunkøn er det heller ikke vanskeligt: Her kommer der altid et -e på tillægsordet

Nominativ hankøn samt nominativ og akkusativ intetkøn kan volde visse problemer.
 Hvis man ser kønnet i kendeordet (FX der) er det nok med et e i tillægsordet. Hvis man ikke ser kønnet i kendeordet (FX ein), **skal** navneordets køn kunne ses i tillægsordet.

	m	f	n	pl
No	e	e	e	n
Ak	n	e	e	n
Ge	n	n	n	n
Da	n	n	n	n

	m	f	n	pl
No	r	e	s	n
Ak	n	e	s	n
Ge	n	n	n	n
Da	n	n	n	n

	m	f	n
No	e	e	e
Ak	n	e	e

Den gamle mand
 Der alte Mann

	m	f	n
No	r	e	s
Ak	n	e	s

En gammel mand
 Ein alter Mann

3. mulighed:
 Jeg køber altid frisk mælk
 kaufen immer frisch §20 Milch (f)
 Ich kaufe immer frische Milch
 §20 Navneord

	m	f	n	pl
No	r	e	s	e
Ak	n	e	s	e
Ge	n	r	n	r
Da	m	r	m	n

Her er hverken §1 ellert §2 foran tillægsordet, så vi tænker: *frisk mælk* er akkusativ, *mælk* er femininum, altså **die**. Tag "e"et, sæt dette på tillægsordet: frisch bliver til frische.